

Motion till riksdagen

1988/89:Fi42

av Carl Frick (mp)

med anledning av prop. 1988/89:91 om medel för en folk- och bostadsräkning år 1990, m.m.

Miljöpartiet de gröna instämmer med propositionen om att det ur samhällsplaneringssynpunkt kan vara av betydelse att det görs stora undersökningar av aktuellt slag.

I ett genomdatoriserat och genomorganiserat samhälle som det svenska kommer integritetsfrågorna i fokus. Vårt svenska system med personnummer, som fullkomligt har genomsyrat hela det svenska samhället, inbjuder till omfattande samkörningar mellan olika register. Det kan leda till att uppgifter som inte har samband kan kombineras på sätt som kan bli klart avvikande från de ursprungliga registren. Detta kan vara och kan upplevas som integritetskränkande särskilt som medborgarna inte har någon aning om hur olika register kan kombineras och inte vet vad det nya registret innehåller skall användas till och inte heller när dessa samkörningar görs.

Den föreslagna undersökningen kommer att bli mera omfattande än den som skedde 1985. Denna gång avser man att undersöka:

Hushållens sammansättning

Lägenheter

Färdsätt till arbetet

Yrke

Arbetad tid

Utbildning

Vi anser att det är bra att man i denna undersökning vill kartlägga medborgarnas arbetsresor eftersom det kan bli ett bra underlag för när vi snart skall bygga ut miljövänlig kollektivtrafik.

Undersökningarna om arbetad tid har ett värde för de arbeten som vi måste göra i framtiden för att modifiera arbetstiderna efter människors behov.

För att detta skall kunna genomföras är det nödvändigt att de uppgifter som samlas in blir fullständigt oidentifierade. Sker inte detta kommer dessa undersökningar i vanrykte på grund av den sunda oro för kontroll, som vi nu har beroende på datasamhällets utveckling.

Forskningens krav på identifiering får aldrig väga så tungt att den personliga integriteten upplevs som och kan bli hotad.

Regeringens förslag om att en parlamentariskt sammansatt kommission för att följa arbetet måste tillsättas är bra. Denna kommission måste ha som sin första uppgift att utveckla ett fullständigt skydd för den personliga integriteten.

Det är miljöpartiet de grönas krav att FoB 1990 inte får sättas igång förrän det är fullkomligt klart att man kan klara en fullständig avidentifiering av de data som samlas in.

Frågorna kring helt registerbaserade undersökningar måste i grunden utredas av den föreslagna kommissionen och principbeslut tas av Sveriges riksdag innan de sätts i gång. Från miljöpartiet de gröna vill vi också i denna fråga framhålla den personliga integritetens stora betydelse.

Undersökningar av FoB:s typ behöver inte genomföras mer än en gång vart tionde år.

Förslag till hur en avidentifierad FoB-undersökning kan läggas upp:

1. En uppgiftslämnare per hushåll
2. Inga personnummer i handlingarna
3. Bostadsplats skall anges med kommun och församling
4. Boendeplats kan anges med enkel kryssning av alternativ
5. Bostadsyta kan anges med enkel kryssning av alternativ
6. Antal rum kan anges med enkel kryssning av alternativ
7. Kön kan anges med enkel kryssning av alternativ
8. Ålder kan anges med enkel kryssning av alternativ
9. Yrke kan anges med enkel kryssning av alternativ
10. Utbildning kan anges med enkel kryssning av alternativ
11. Avstånd till arbetsplats kan anges med enkel kryssning av alternativ
12. Arbetsplats kan anges med enkel kryssning av alternativ
13. Färdväg till arbetsplats kan anges med enkel kryssning av alternativ.

Uppgiftslämnarens namn får inte rapporteras in till SCB. På uppgiftsblankett måste uppgiftslämnarens namn kunna avskiljas och förstöras. Det får inte förekomma någon form av kodad koppling mellan uppgiftslämnare och uppgifterna.

Före ett riksdagsbeslut måste SCB redovisa för hur avidentifieringen skall gå till så att denna kan tas med i lagtexten.

Hemställan

Med stöd av ovanstående hemställer jag

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att anslag till den föreslagna FoB-undersökningen kan beviljas under förutsättning att fullständig avidentifiering av insamlade data kan säkerställas enligt modell, som har föreslagits i motionen,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att den av regeringen föreslagna parlamentariska kommissionen för FoB-undersökningen bör tillsättas,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att den parlamentariska kommissionens första arbetsuppdrag bör vara att utreda hur avidentifieringen kan genomföras på ett säkert sätt,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att sättet för avidentifiering bör tas med i den kommande lagen om FoB-undersökningen 1990),
5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att antalet

FoB-undersökningar bör minskas genom att dessa undersökningar görs med tioåriga intervall,

Mot. 1988/89

F142

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att registerundersökningar får sättas igång först efter principbeslut av Sveriges riksdag förutsatt att integritetsfrågorna löses.

Stockholm den 16 mars 1989

Carl Frick (mp)

